

Spis treści

Wykaz skrótów	XIII
Słowo wstępne	XVII
Notki o Autorach	XXI

Część I. Zagadnienia wstępne oraz problematyka publicznoprawna nielegalnego poboru energii

Pojęcia podstawowe prawa energetycznego w kontekście nielegalnego poboru energii elektrycznej

<i>(Tomasz Ogłódek)</i>	3
1. Prawo energetyczne – cel i kryterium wyodrębnienia gałęzi prawa	3
2. Artykuł 57 PrEnerg i jego ewolucja (ujęcie historyczne)	6
3. Czy każdy przypadek poboru energii bez zawartej umowy będzie przypadkiem nielegalnego poboru energii?	17
4. Pojęcia podmiotowe Prawa energetycznego związane z nielegalnym poborem energii elektrycznej	20
4.1. Kwestie ogólne	20
4.2. Przedsiębiorstwo energetyczne	21
4.3. Operator systemu dystrybucyjnego (OSD) i operator systemu przesyłowego (OSP)	22
4.4. Przedsiębiorstwa obrotu – obszar działania operatorów rynku	26
4.5. Przedsiębiorstwa energetycznie niepodlegające podziałowi na obrót i dystrybucję – przedsiębiorcy mali, ale istotni	27
5. Podsumowanie	28

Publicznoprawne aspekty nielegalnego poboru energii

<i>(Mirosław Pawełczyk)</i>	31
1. Wprowadzenie	31
2. Nielegalny pobór energii na gruncie ustawy – Prawo energetyczne	32
2.1. Definicja nielegalnego poboru energii na gruncie prawa energetycznego	32

2.2. Kontrola jako instrument umożliwiający przedsiębiorstwu energetycznemu wykrycie nielegalnego poboru energii	35
2.3. Ewolucja art. 57 PrEnerg i jej wpływ na kształt regulacji dotyczącej możliwości dochodzenia przez przedsiębiorstwo energetyczne roszczeń z tytułu nielegalnego poboru energii	37
3. Prezes URE	39
3.1. Status prawny Prezesa URE. Ewolucja statusu ustrojowego Prezesa URE w kontekście III pakietu liberalizacyjnego	39
3.2. Prezes URE jako centralny organ administracji państwowej	43
3.3. Kompetencje Prezesa URE w kontekście nowelizacji aktów normatywnych dotyczących jego obowiązków ...	49
3.4. Kompetencje Prezesa URE w aspekcie nielegalnego poboru energii	52
4. Szczegółowe omówienie kompetencji Prezesa URE w związku z nielegalnym poborem energii	54
4.1. Opiniowanie rozporządzeń ministra właściwego do spraw gospodarki określających szczegółowe zasady kształtowania i kalkulacji taryf dla paliw gazowych, energii elektrycznej oraz ciepła, jak również szczegółowe zasady rozliczeń w obrocie paliwami gazowymi (art. 46 PrEnerg)	54
4.2. Zatwierdzanie ustalonych przez przedsiębiorstwa energetyczne taryf dla paliw gazowych i energii (w tym odnośnie do zryczałtowanej opłaty z tytułu nielegalnego poboru energii) w trybie art. 47 PrEnerg ...	58
4.3. Kontrolowanie standardów jakościowych obsługi odbiorców (art. 23 ust. 2 PrEnerg)	62
4.4. Rozstrzyganie sporów w zakresie odmowy zawarcia umowy o przyłączenie do sieci, umowy sprzedaży, umowy o świadczenie usług przesyłania lub dystrybucji paliw lub energii, umowy o świadczenie usług transportu gazu ziemnego, umowy o świadczenie usługi magazynowania paliw gazowych, umowy o udostępnienie części instalacji do magazynowania paliwa gazowego, umowy o świadczenie usługi skraplania gazu ziemnego oraz umowy kompleksowej, a także w przypadku nieuzasadnionego wstrzymania dostaw paliw gazowych lub energii	65

4.4.1. Wstrzymanie dostarczania energii i paliw – uwagi wstępne	65
4.4.2. Postępowanie przed Prezesem URE na podstawie art. 8 ust. 1 PrEnerg	68
5. Podsumowanie dotychczasowych wywodów	77
6. Podatkowe aspekty nielegalnego poboru energii elektrycznej	78
6.1. Wprowadzenie	78
6.2. Nielegalny pobór energii w świetle ustawy o podatku od towarów i usług	79
 Część II. Odpowiedzialność cywilnoprawna związana z nielegalnym poborem energii 	
Cywilnoprawne podstawy odpowiedzialności z tytułu nielegalnego poboru energii elektrycznej <i>(Grzegorz Matusik)</i>	93
1. Kwestie ogólne związane z regulacją art. 3 pkt 18 oraz art. 57 PrEnerg	93
2. Podstawy prawne dochodzenia roszczeń cywilnych z tytułu nielegalnego poboru energii w judykaturze	96
2.1. Stanowisko Sądu Najwyższego oraz Naczelnego Sądu Administracyjnego	96
2.2. Rozbieżności w orzecznictwie sądów powszechnych ...	100
2.2.1. Reżim odpowiedzialności kontraktowej	101
2.2.2. Odpowiedzialność deliktowa	102
2.2.3. Podsumowanie	104
2.3. Stanowisko Trybunału Konstytucyjnego	105
2.4. Wnioski	108
3. Stanowisko doktryny w kwestii podstaw prawnych dochodzenia roszczeń w związku z nielegalnym poborem energii	109
4. Reguły odpowiedzialności cywilnoprawnej w związku z nielegalnym poborem energii	113
4.1. Reguły odpowiedzialności w zakresie opłaty, o której mowa w art. 57 ust. 1 pkt 1 PrEnerg	113
4.2. Reguły odpowiedzialności w zakresie „odszkodowania na zasadach ogólnych”	115
5. Podsumowanie	115
Procesowe zagadnienia dochodzenia roszczeń związanych z nielegalnym poborem energii (Mariusz Śladkowski)	117

1. Wprowadzenie	117
2. Sposoby nielegalnego poboru energii a działania zmierzające do przeciwdziałania temu zjawisku	118
3. Możliwość dochodzenia roszczeń z tytułu nielegalnego poboru energii w postępowaniu uproszczonym	120
4. Postępowanie dowodowe w sprawach o nielegalny pobór energii	123
4.1. Postępowanie dowodowe w sprawach o odszkodowanie dochodzone na podstawie art. 57 ust. 1 pkt 2 PrEnerg ...	123
4.2. Postępowanie dowodowe w sprawach o świadczenie dochodzone na podstawie art. 57 ust. 1 pkt 1 PrEnerg ...	129
5. Dowód z opinii biegłego w sprawach o nielegalny pobór energii	131
6. Problematyka skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia w kontekście dopuszczalności jej wniesienia przez przedsiębiorstwo energetyczne w sytuacji oddalenia powództwa z powodu tzw. niekonstytucyjności taryfy	134
Odpowiedzialność kontraktowa z tytułu nielegalnego poboru energii elektrycznej (Joanna Krukowska-Korombel) ...	137
1. Wprowadzenie	137
2. Strony umowy	142
3. Umowy o dostarczanie energii elektrycznej	145
4. Nielegalny pobór energii	149
5. Zasady odpowiedzialności	153
Umowa kompleksowa, usługa kompleksowa a nielegalny pobór energii elektrycznej (Marzena Czarnecka)	167
1. Wprowadzenie	167
2. Rodzaje umów kompleksowych i zasady odpowiedzialności, usługa kompleksowa	168
2.1. Właściwa umowa kompleksowa	168
2.2. Niewłaściwa umowa kompleksowa	177
2.3. Usługa kompleksowa	179
3. Odpowiedzialność z tytułu nielegalnego poboru energii elektrycznej	181
4. Zakończenie	186

Część III. Odpowiedzialność karna w związku z nielegalnym poborem energii

Prawnokarne aspekty kradzieży energii elektrycznej i gazu (Leszek Wilk)	191
--	-----

Część IV. *Varia*

Nielegalny pobór energii w prawie niemieckim – zarys (Wojciech Lisiewicz)	219
1. Przedmiot opracowania	219
2. Przepisy mające zastosowanie wobec nielegalnego poboru energii	220
2.1. Ogólnie o regulacji energetyki w Niemczech - przegląd istotniejszych źródeł	220
2.1.1. Ustawa o energetyce	220
2.1.2. Rozporządzenia wykonawcze w zakresie regulacji sieci	221
2.1.3. System preferencji odnawialnych źródeł energii i kogeneracji	223
2.1.4. Ciepłownictwo	224
2.1.5. Prawo europejskie	224
2.2. Systematyka regulacji nielegalnego poboru energii w prawie niemieckim	225
2.2.1. Nielegalny pobór energii w przepisach szczególnych prawa energetycznego	225
2.2.2. Szczególna regulacja w zakresie ciepła systemowego	227
2.2.3. Regulacja nielegalnego poboru energii w przepisach ogólnych	228
3. Uprawnienia operatora sieci na mocy rozporządzeń NAV i NDAV	229
3.1. Uprawnienia własne operatora sieci (§ 24 ust. 1 NAV i NDAV)	229
3.2. Uprawnienia wynikające z żądania dostawcy energii (§ 24 ust. 3 NAV i NDAV)	231
3.3. Prawo do natychmiastowego wypowiedzenia umowy (§ 27 NAV i NDAV)	232
4. Uprawnienia dostawcy energii na mocy rozporządzeń StromGvV i GasGvV	233
4.1. Wstrzymanie dostaw energii (§ 19 ust. 1 StromGvV i GasGvV)	233

4.2. Faktyczne przeprowadzenie wstrzymania dostaw energii (§ 24 ust. 3 NAV i NDAV)	234
4.3. Prawo do natychmiastowego wypowiedzenia umowy (§ 21 StromGKV i GasGKV)	234
4.4. Kary umowne (§ 10 StromGKV i GasGKV)	235
5. Uprawnienia dostawcy ciepła na mocy rozporządzenia AVBFernwärmeV	237
5.1. Wstrzymanie dostaw ciepła na mocy § 33 ust. 1 pkt 2 AVBFernwärmeV	237
5.2. Natychmiastowe wypowiedzenie umowy (§ 33 ust. 4 AVBFernwärmeV)	238
5.3. Kary umowne (§ 23 AVBFernwärmeV)	239
6. Reguły cywilnoprawne	239
6.1. Odpowiedzialność kontraktowa	240
6.2. Odpowiedzialność deliktowa	241
6.2.1. Naruszenia dóbr chronionych w § 823 ust. 1 BGB	241
6.2.2. Naruszenia przepisów ochronnych w rozumieniu § 823 ust. 2 BGB	244
6.2.3. Roszczenie o wydanie bezpodstawnego wzbogacenia (§ 812 ust. 1 zd. 1 alt. 2 BGB)	244
7. Sankcje karnoprawne wobec nielegalnego poboru energii ...	246
7.1. Pozbawienie energii elektrycznej (§ 248c StGB)	247
7.1.1. Przedmiot czynu – energia elektryczna	247
7.1.2. Pobranie energii elektrycznej z urządzeń	248
7.1.3. Przewód, który nie jest przeznaczony do zgodnego z prawem poboru energii	248
7.1.4. Subiektywne znamiona czynu	249
7.1.5. Podsumowanie § 248c StGB	249
7.2. Falszowanie zapisów urządzeń technicznych (§ 268 StGB)	250
7.3. Oszustwo (§ 263 StGB)	250
8. Podsumowanie	251
Uwarunkowania postaw mieszkańców aglomeracji górnośląskiej wobec zjawiska nielegalnego poboru energii (Adam Bartoszek).....	253
1. Założenia i główne cele badań	253
2. Zasięg i realizacja badań terenowych	256
3. Ograniczenia i walory poznawcze zgromadzonego materiału ...	257

Spis treści

4. Charakterystyka respondentów reprezentujących mieszkańców – odbiorców energii	259
5. Opinie mieszkańców aglomeracji śląskiej o zasięgu praktyk nielegalnego poboru energii i ich konsekwencjach	261
6. Gotowość reakcji mieszkańców i liderów na przypadki nielegalnego poboru energii	275
7. Wiedza mieszkańców o możliwościach zgłaszania nielegalnego poboru energii	279
8. Stosunek mieszkańców i liderów regionalnych do form oszczędzania energii	281
9. Wnioski z badań	285
Problem nielegalnego poboru energii w sprawach Rzecznika Praw Obywatelskich (Aleksandra Wentkowska)	287